

עורכים מקצועיים: יעקב גולדמן, עו"ד. גלעד ברון, עו"ד.
מנהל מערכת: אורי גולדמן, עו"ד.

גיליון 491 יום ה' 2 באפריל 2009

השבוע בגיליון

עדכונים מהשטח

מאמר

פסיקה

מחוץ לחוק

עדכונים מהשטח

קבלן שישכיר דירה למגורים לתקופה של עד 24 חודשים לא יחויב במע"מ // תקנות: החזר תשלומים - פנסיה תקציבית רואה החשבון ועזרה לאחר להתחמק ממס

עליון מ"ה - ריבית לפי סעיף 3 (ט) על פקדונות // עליון מע"מ - שומת עסקאות ל"מוהל שמעלי" (צ'צקס) // מ"ה - פתיחת שומה בדרך השגה - ניסיון לעקיפת דניאל שחר.

תכנית ההאצה: הפחתת דמי היתר לממ"י // מענק מס הכנסה שלילי- לפסח // 42% ליקויים במבצע בירושלים // לשכת רוה"ח: הכשרה לרו"ח כבוררים.

קבלן שישכיר דירה למגורים לתקופה של עד 24 חודשים לא יחויב במע"מ

את המע"מ, מבלי שמכרו באותו המועד את הדירה בפועל.

תקנות אלה חלו לגבי השכרה מיום 15.8.2001 ועד 15.8.03, אך תוקפן הוארך פעמיים עד ליום 31.12.05. בשל אותם השיקולים שעמדו בבסיס קביעת הוראת השעה בעבר, הוחלט לקבוע את ההקלה כאמור **כהוראה של קבע**, החל מהמועד בו פסקה לחול הוראת השעה, דהיינו **תחולה רטרואקטיבית מיום 31.12.05**, כך שחידוש ההוראה יאפשר לקבלנים להשכיר לפחות חלק מהדירות שבאמתחתם באופן זמני, יספק מקור הכנסה לקבלנים ויגדיל את מצאי הדירות להשכרה שבשוק. התקנות שאושרו בשבוע שעבר על ידי ועדת הכספים נחתמו ביום 30.3.09 על ידי השר והועברו כאמור לפרסומן ברשומות.

◆ ביום 30.3.09 אישר שר האוצר, **רוני בר-און**, לפרסום ברשומות תקנות מע"מ לפיהן: **השכרת דירה למגורים לתקופה של עד 24 חודשים בידי הקבלן לא תחויב במע"מ על מלא ערך הדירה.**

שר האוצר, רוני בר-און, אישר לפרסום ברשומות תיקון בתקנות מע"מ הכולל, בין היתר, חידוש הוראות שעה שנקבעו לגבי השכרת דירות של קבלנים, וקביעתן כהוראה של קבע. בהוראת שעה שפורסמה ב-7.1.02 נקבע, כי בהתקיים התנאים הקבועים בהן, לא תחשב השכרה למגורים לתקופה של עד 24 חודשים בידי הקבלן שבנה את הדירה, כ"שימוש לצורך עצמי" החייב במע"מ, במועד ההשכרה, בשל מלוא מחיר הדירה. חבות זו היוותה נטל כלכלי כבד על הקבלנים, שנאלצו לממן מכיסם

תקנות: החזר תשלומים - פנסיה תקציבית

◆ התקנות קובעות - "**החזר תשלומים**", לפיהן: "על סכום התשלומים להשתתפות בפנסיה תקציבית שיוחזר לזכאי להחזר תיווסף או תופחת, לפי העניין, תשואה רעיונית (כהגדרתה בתקנות) בעבור התקופה שבין המועד שבו נוכו התשלומים להשתתפות בפנסיה תקציבית לבין המועד שבו יוחזרו התשלומים בפועל".
תחולת התקנות היא מיום 22.4.09.

◆ ביום 23.3.09 פורסמו ברשומות, בקובץ תקנות 6767, **תקנות התכנית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003 ו-2004) (כללים להחזר תשלומים), התשס"ט-2009.**

עפ"י התקנות, מוגדר "**זכאי להחזר**" - עובד שסיים את שירותו או עבודתו או נושא משרה שסיים את כהונתו, אשר אינו זכאי לתשלום קצבה מאוצר המדינה, מקופת המעביד או מקופת הגוף שבו כיהן, ואשר נוכו ממשכורתו תשלומים להשתתפות בפנסיה תקציבית.

הודעת מערכת: לרגל חופשת הפסח ברשויות ופגרת בתי המשפט
גיליון מס פקס הבא ייצא לאור ביום חמישי ה- 23.4.2009

המערכת מאחלת לקוראים חג פסח שמח

זה עלתה הטענה כי לא ניתן להרשיע את המערער בעבירות שבהן הורשע כמסייע לפי סעיף 224, עקב זיכוי הלקוח מאותן עבירות עצמן, שכן יש להחיל על המסייע על פי סעיף 224 את הלכות הסיוע הכלליות שבדיני העונשין, שעל פיהן אין להרשיע אדם מסייע באין מבצע עיקרי של אותה עבירה. כבי' השופט גולדברג משיב על כך "אלא שטענה נכבדה זו, בדבר פרשנותו של סעיף 224 ובדבר יחס הגומלין שבינו לבין העבירות ה"עצמאיות" המנויות בו, אינה צריכה לפנינו על-פי מערכת המימצאים שנקבעו במקרה זה. שכן, כפי שכבר צוין, אין כלל צורך להיזקק בענייננו לסעיף 224 כדי להשתית עליו את הרשעת המערער בשתי העבירות, משהוכחו כלפי המערער יסודותיה של כל אחת מן העבירות כעבירה "עצמאית" שביצע".

◆ גם בעפ 93 / 6016 מאיר צרשניה נ' מדינת ישראל אומר כבי' השופט קדמי דברים דומים. בע"פ 70737/00 אשר פדלון נ' מדינת ישראל שנדון בבית המשפט המחוזי, בדומה לעניינינו גם שם הוגש כתב אישום בגין עבירות על סעיף 220 לפקודת מס הכנסה הן כנגד הנישום והן כנגד יועץ המס. גם במסגרת תיק זה הגיעה התביעה להסדר טיעון עם הנישום ובסופה הורשע הנישום בעבירה על פי סעיף 217 ואילו יועץ המס הורשע בעבירה על פי סעיף 220. השופט ז' המר: "אכן, סעיף 224 לפקודה, מכוחו רואים את המסייע לעניין העבירות המנויות בו (לרבות סעיף 220), כאילו עשה את הדברים האמורים - דורש ידיעה של המסייע לאי נכונות הידיעה, הדו"ח או המסמך. אולם אחריותו של המשיב לעבירה יכולה להיות גם אחריות של עבריין עיקרי על פי סעיף 220 לפקודה, כמי שעזר לאדם אחר (לשמעוני) להתחמק ממס, כאמור ברישא של הסעיף. בענייננו, אין קושי בדבר".

◆ ברע"פ 4091/03 אשר פדלון נ' מדינת ישראל, עלתה טענה נוספת, כי יש להצביע על קיומה של טובת הנאה שצמחה ליועץ המס על מנת להוכיח את כוונתו להתחמק מתשלום מס. כבי' השופטת חיות דוחה את הטענה "טענה זו אינה מבוססת ואין לקבלה".

◆ לסיכום סעיף 220 מייחס אחריות פלילית כעבריין העיקרי למי שעזר לאחר להתחמק ממס ללא תלות בטיב האחריות הפלילית המיוחסת לנישום וללא תלות בסעיף 224. מבלי לקבוע עמדה במקרה של רו"ח ספוז'ניקוב לדעתי היה על בית המשפט לאפשר לפרקליטות להמשיך ולנהל את התיק ולאפשר לה להוכיח את יסודות העבירה על פי סעיף 220 ובסופו של יום לפסוק.

◆ הערת מערכת - אין המאמר מהווה את עמדתה הרשמית של רשות המסים, אלא את דעתו האישית של המחבר.

רואה החשבון ועזרה לאחר להתחמק ממס

מר דוד אפריים, רכז פקיד שומה חקירות ת"א והמרכז

◆ ביום 25/1/09 החליט כבי' השופט דן מור בהחלטה נדירה בת.פ. 2213/08 לתקן את כתב האישום נגד רו"ח ספוז'ניקוב רונן, ולהאשימו בעבירה על פי סעיף 217 בצירוף סעיף 224 לפקודת מס הכנסה, במקום עבירה על פי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה. אחת העילות להחלטה נדירה זו הייתה "לטעמי, אין כל אפשרות בדין להרשיע מסייע בעבירה חמורה יותר, לעניין היסוד הנפשי, מאשר העבריין העיקרי, אלא בנסיבות מיוחדות שאינן בפרשנותו. הרי כוונתו הפלילית של המסייע הינה כפולה. ראשית, מודעות לקיום הנסיבות הרלוונטיות ולתוצאה הרצויה למבצע העיקרי, ... האם ניתן לייחס לו סיוע לעבירת זדון, שהעבריין העיקרי אינו מודע לה? ושאלה נוספת - האם יהיה זה "הוגן משפטית" לייחס למסייע עבירה חמורה יותר מהעבירה המיוחסת לעבריין העיקרי, זה האמור להנות מהתוצאה הצפויה מהמעשה, מעבר לעצם אי הסבירות שבסיטואציה שכזו".

◆ בשונה מהדין הכללי בדבר אחריותו הפלילית של מי שסייע לאחר לעבור עבירה, בדיני המס הורחבה האחריות, והמסייע הופך לעבריין עצמאי ובלתי תלוי, כמי שבעצמו מתחמק ממס. סעיף 220, מייחס אחריות פלילית כעבריין עיקרי למי שעזר לאחר להתחמק ממס, ללא קשר לטיב המודעות של הנישום או לאחריותו הפלילית. ישנם מקרים בהם רו"ח או יועץ המס, יבצעו פעולות חשבונאיות פליליות בעוד שהנישום לא יידע כי נעשו פעולות כאלו, או יחשוב לתומו כי מדובר בפעולות חשבונאיות לגיטימיות או שאינן פליליות, שידונו בהליך אזרחי. במקרה כזה יתכן ורו"ח יואשם בעבירה על פי סעיף 220 בעזרה לאחר להתחמק ממס, בעוד הנישום לא יורשע, או שיורשע בעבירה על סעיף 217 בלבד. סעיף 224, דן באחריותו של מי שסייע בהכנת דו"ח, מסמך או ידיעה, כשהוא יודע שאינם נכונים, אזי יראו אותו לעניין הסעיפים 215, 217 ו-220, כאילו הוא עשה את הדברים האמורים. האמור בסעיף 224, אינו שולל את האחריות הפלילית כעבירה עצמאית על פי סעיף 220, של מי שעזר לאחר להתחמק ממס, וזאת ללא תלות בסעיף 224. סעיף 224 אף אינו שולל אחריות של מייצג על פי סעיף 217, שלא ידע כי הדו"ח, המסמך או הידיעה, אינם נכונים, אם אין לו הצדק סביר לכך. גם אם יטען המייצג כי טעה, עדיין יש לבחון אם הטעות נפלה בגדר "הצדק סביר".

◆ במספר פסקי דין בכל הערכאות עלתה סוגיית אחריותו הפלילית של המסייע לעומת אחריותו הפלילית של הנישום. בעפ 916/84 ישעיהו יעקובי נ' מדינת ישראל, הורשע יועץ המס בעבירות על סעיפים 220 ו-217, בעוד שהנישום זוכה מעבירות אלו. בתיק

עליון: ריבית לפי סעיף 3 (ט) לפקודה על פקדונות ע"א 8131/06 אלישע בע"מ נ' פקיד שומה חיפה

הריבית שקיבלו ממנה בעסקה הראשונה. בענייננו התהוו למערערת הכנסה והוצאה בשווה-כסף: מן **"העסקה המקבילה הראשונה"** התהוותה הוצאת ריבית; מן **"העסקה המקבילה השנייה"** התהוותה הכנסה ממתן שירותי דיוור. כאשר אין יסוד להניח שהצדדים פעלו באופן שאינו כלכלי, אין מנוס מלהניח שגובהן של ההכנסה וההוצאה יהא שווה. מדובר בהכנסה והוצאה שיש לבחון בנפרד לפי הכללים הנוהגים למיסוי הכנסות ועל-פי הכללים הנוגעים להתרה בניכוי של הוצאות.

יצוין כי בית המשפט דחה טענה של המשיב כי אין להתיר הוצאה זו בניכוי רק מכיוון שלא ניתנה במקור כדין מהסיבה היחידה והיא שהטענה עלתה רק בשלב הסיכומים במסגרת הדיון בבית-משפט. אולם קבע כי בנסיבות המתאימות, יהא המשיב רשאי לדרוש, מכאן להבא, מן המערערת, לעמוד בכל תנאי הנדרש לצורך התרה בניכוי של הוצאות, בהתאמות, אם נדרשות, לכך שהעסקה מבוצעת בשווה-כסף.

לפיכך קובע בית המשפט כי יש לקבל את הערעור בסוגיה זו ולקבוע כי אין לזקוף למערערת הכנסה חייבת נוספת לפי סעיף 3(ט) בגין הטבת הריבית הגלומה בפיקדונות. בין המערערת לבין הדיירים בוצעה עסקה בשווה-כסף השקולה לשתי עסקאות שוק שבמסגרתן: המערערת נטלה הלוואה מהדיירים ושילמה להם ריבית שוק (ובכך נגרמה לה הוצאת ריבית); את הסכום שנתקבל בידם, שילמו הדיירים למערערת כתשלום על מתן שירותי דיוור מוגן (ובכך התהוותה למערערת הכנסה ממתן שירותי דיוור). כאשר אין יסוד להניח שהצדדים פעלו באופן לא כלכלי, ההוצאה וההכנסה יהיו בגובה זהה, קרי: בגובה ההטבה הגלומה בפיקדונות. מיסויה של ההכנסה והתרתה בניכוי של ההוצאה ייקבעו בנפרד – לפי הכללים הנוהגים למיסוי הכנסות והתרה בניכוי של הוצאות. בענייננו, הפיקדון שימש לייצור ההכנסה אצל המערערת, כלומר שימש אותה למימון פעילותה העסקית. לכן, יש להתיר בניכוי את ההוצאה הנלווית לפיקדון כהוצאה עסקית. התרתה בניכוי של ההוצאה במקרה שלפנינו מקזזת למעשה את ההכנסה החייבת בגין ההטבה הגלומה בפיקדונות.

לעניין הוצאות השערוך, בית המשפט לא מצא מקום להתערב בקביעת בית המשפט המחוזי לפיה אין בנתונים שהובאו בפניו כדי להוכיח סבירות גבוהה להפיכת החוב התלוי לחוב מוחלט.

לעומת זאת, קיבל בית המשפט את טענתה של המערערת כי אין לחייבה בהכנסות בגין הפרשי שער הנובעים מרכיב הפיקדון שנשחק בפועל ויש לחייבה בהכנסות בגובה הקרן בלבד.

תוצאה:

הערעור התקבל בחלקו.

ניתן ביום: 29.3.2009.

ב"כ המערערת: עו"ד ז. שרון ועו"ד ד. קצוטי.

ב"כ המשיב: עו"ד י. ליבלין.

המערערת היא הבעלים של בית הדיור המוגן **"מגדלי אלישע"** (להלן: בית הדיור המוגן). הסכמי הדיור שהוצעו על ידה לדיירים כללו אפשרויות תשלום שונות, ובהן גם **"מסלול הפיקדון הנשחק"**. במסגרתו של המסלול הזה, מפקיד הדייר פיקדון בסכום ידוע במועד חתימת ההסכם, ומדי שנה נשחקים 2% מהפיקדון, עד לתום 15 שנים מיום החתימה על ההסכם, שאז נשחק השיעור המירבי של 30%. משמעות "השחיקה" היא שהסכום שנשחק (2% בשנה) הופך להכנסה בידי המערערת. אם עוזב הדייר את בית הדיור המוגן, או נפטר, על המערערת להשיב לו או ליורשיו את יתרת הפיקדון כשזו צמודה לדולר של ארצות הברית. הסכום שמושב איפוא לדייר, או ליורשיו, כולל סכום השווה ל-70% מהפיקדון (שמלכתחילה אינם **"נשחקים"**) וכן את שנתר מיתרת 30% ככל שלא נשחקה. בנוסף ל**"שחיקה"** האמורה, מתחייב הדייר לשלם דמי אחזקה חודשיים. יצוין כי המערערת מדווחת לשלטונות המס על הכנסותיה לפי השיטה המצטברת.

המשיב קבע, כי יש לזקוף למערערת הכנסה חייבת נוספת בגין הפיקדונות לפי הוראת סעיף 3(ט) לפקודה, שעניינה – מיסוי ההטבה הגלומה במתן הלוואה הניתנת ללא ריבית או בריבית הנמוכה משיעור מסוים שקבע שר האוצר. בה בעת סירב המשיב להתיר למערערת לנכות מהכנסתה החייבת את מלוא הפרשי השער שנצברו על יתרת "הרכיב הנשחק" שבפיקדונות, והתיר לה לנכות הוצאות שיערוך בגין 70% מהפיקדונות – אותו חלק שיושב, בכל מקרה, לדייר או ליורשיו. את הוצאות השיערוך בגין יתרת הפיקדון התיר המשיב בניכוי רק בעת השבת הפיקדון בפועל. המערערת השיגה על כך בפני בית המשפט המחוזי.

בית המשפט המחוזי קיבל את עמדתו של המשיב בשתי הסוגיות שבמחלוקת. לעניין זקיפת ההכנסות הנוספות לפי סעיף 3(ט) לפקודה, מצא בית המשפט כי מבחינה כלכלית גלומה הטבה בקבלת הפיקדון כהלוואה בתנאים מועדפים (הצמדה לדולר בלבד).

לעניין האחר – ההתרה בניכוי של הוצאות שיערוך – קבע בית המשפט המחוזי כי **"הרכיב הנשחק"** שבפיקדונות מהווה חוב תלוי, שאין להתיר ניכוי הוצאות בגינו, עד למועד שבו תהיה ודאות להתממשות החיוב, תתקיים יכולת לאמוד את שיעורו בשנת המס הנדונה, ותהא אפשרות לדעת את מועד החזרת החוב.

בימ"ש העליון בירושלים, כב' המשנה לנשיאה הש'

א. ריבלין; כב' הש' ע. ארבל; כב' הש' ח. מלצר:

העסקה בשווה-כסף, נשוא המחלוקת, שקולה מבחינה כלכלית לשתי עסקאות: **"בעסקה הראשונה נתנו הדיירים את הלוואה לחברה בתנאי שוק, כלומר בתוספת הצמדה וריבית שהחברה שילמה. בעסקה השנייה, קיבלו הדיירים שירותי דיוור מאת החברה, ושילמו בגין כך, נוסף לכל תשלום אחר, את**

שומת עסקאות למוהל שמעל (צ'צקס) ע"א 8375/06 ד"ר מנחם צ'צקס נ' מנהל מע"מ פ"ת

ההיגיון אשר עומד בבסיסה של הלכה זו הוא, בקיאותם ומומחיותם של מנהל מע"מ או פקיד השומה בעריכת שומות המס. מטעם זה נקבע כי, גם באותם מקרים בהם נאלץ מנהל מע"מ לפעול אף לפי ניחוש והשערה בלבד, לא יבוא בית המשפט להמיר את ניחושו ושיקול דעתו של המנהל, בניחושו ובשיקול דעתו שלו. לבית המשפט בתובענת מס נתונות סמכויות של פיקוח וביקורת בלבד. אומנם, בית המשפט מוסמך להתערב בשומה שנערכה על ידי פקיד המס, אולם ככלל לא יטה הוא לעשות כן. את תפקיד עריכת השומה הטיל המחוקק על מנהל מע"מ ואפילו ימצא בית המשפט כי אילו היה פועל הוא במקומו של זה היה עורך את השומה באופן שונה ממנו, אין בכך עילה מספקת להתערבותו בה.

◆ אכן, שומה המוצאת על פי מיטב השפיטה של מנהל מע"מ על דרך האומדן, ההערכה והניסיון האישי, עשויה שלא לשקף את המציאות ואף להיות גבוהה יתר על המידה, אולם בכך אין רבותא. כבר נפסק כי בנסיבות המתוארות "אין בידי בית-המשפט להושיע לנישום ואין בידי זה אלא להלין על עצמו שניהל עסק במימדים כאלה ולא דאג לניהול ספרי חשבוניות" קרי, גם בנסיבות אלה, לא יתערב בית המשפט בשומה, אלא אם יוכח כי זו בלתי סבירה ומופרזת בעליל.

◆ משהורשע המערער בפלילים, לאחר שניהל פנקסים שלא כדין והתחמק מתשלום מס, ומשהוצאה השומה בשל כך על פי מיטב שפיטתו של המשיב, נקודת המוצא בעניין שלפנינו הינה, אפוא, כי על המערער רובץ הנטל להציג מסכת עובדתית מלאה ואובייקטיבית, אשר ממנה ניתן יהיה להסיק, כי מיטב השפיטה של המשיב הינה שרירותית, מופרזת בצורה קיצונית ובלתי סבירה. איני סבור כי המערער הרים נטל זה וכי יש מקום להתערב בפסק דינו של בית המשפט המחוזי ולשנות את השומה שנערכה על ידי המשיב, כמבוקש על ידי המערער.

תוצאה:

◆ הערעור נדחה.

ניתן ביום 25.3.09

ב"כ המערער: מ. דרוקר, עו"ד; א.צדקיהו, עו"ד;
א.דיאמנט, עו"ד.
ב"כ המשיב: ע.לינדר, עו"ד.

◆ ערעור על פסק דינו של ביהמ"ש המחוזי בת"א, בו נדחה ערעורו של המערער על החלטת המשיב, לדחות את השגת המערער על שומת עסקאות, שהוצאה לו על ידי המשיב לשנים 2001-1997 ועל הקנס שהטיל עליו.

◆ **לטענת המערער**, שומת העסקאות אשר הוצאה לו על ידי המשיב הינה שומה מופרזת, בלתי סבירה בעליל, ומושתתת על הנחות לא נכונות וחסרות כל אחיזה במציאות, כך שבהוצאתה לא הופעלה על ידי המשיב מיטב השפיטה. לטענתו, השומה אף איננה הגיונית ביחס להיקף השמטת התקבולים מצד המערער, כפי שהיא הוכחה בתיק הפלילי, כמו גם נוכח מספר להבי חדר ניתוח אשר שימשו אותו לביצוע הבריתות, בתקופה הרלבנטית.

◆ **לטענת המשיב**, מצידו עמד הוא על נכונות השומה בהטעימו את ממצאי הביקורת שהצביעו על מספר מנגנונים בהם השתמש המערער, לצורך הפחתה והעלמה של הכנסות וטען כי היא סבירה.

**ביהמ"ש העליון: כב' המשנה לנשיאה הש'
א.ריבלין; כב' הש' א.פרוקצ'יה; כב' הש' י.דנציגר**

◆ נישום אשר ספריו הוכרו כפסולים מאחר שנוהלו בסטייה מהוראות ניהול פנקסים, בדומה למצב במקרה שלפנינו, ונערכה לו כתוצאה מכך שומה על פי מיטב השפיטה - לא ניתן לדרוש ממנהל מע"מ, או מפקיד השומה, לפי העניין, להוציא שומה מבוססת ומדויקת לכל דבר ועניין ולהצדיק את שומתו לכל פרטיה. בנסיבות אלה רשאי המנהל לקבוע את השומה לא רק על פי עובדות מוכחות ונתונים בדוקים, אלא גם על פי אומדנים, הערכות וניסיון אישי.

◆ במקרים כגון דא, על הנישום הראיה להוכיח את הטענה, כי שומה כאמור הינה מופרזת, בלתי סבירה או שגויה. נטל הראיה הרובץ על נישום בהקשר זה הינו כבד ביותר עד כי "לא נשאר לשופט אלא לאשר את השומה, בלתי אם יעלה בידי הנישום להוקיעה כשרירותית או כמופרכת מעיקרה או, למשל, כבנויה על הנחות של עובדות או משפט המוטעות ביסודן".

פתיחת שומה בדרך השגה - ניסיון לעקיפת דניאל שחר עמ"ה 1046/99 דן מקוב נ' פקיד שומה ת"א 4

ביניים בו נקבע כי פסק הדין בבג"צ אינו מעשה בית דין.

בימה"ש המחוזי בתל אביב, כב' הש' מ. אלטוביה:

בית המשפט קבע, כי המשיב מלכתחילה טעה בכך שהסכים בבג"צ, הואיל ולא היתה בידו הסמכות להאריך את המועד להגשת השגה בעניינם של המערערים.

פנית המערערים לקבל פטור ממס בקשר עם הנכות של המנוח מקוב, היא בקשה להחזר מס מכוח סעיף 160. במהותה אין זו השגה על שומה. שומות המנוח לא היו שנויות במחלוקת. ובכל מקרה, הסמכות הקבועה בסעיף 150 בקשר עם השגה שעניינה הלכה למעשה, בקשת החזר מס, כפופה לאמור בסעיף 160. כך, אף קודם להלכת דניאל שחר. כך אף פרשה המשיב. בא בית המשפט העליון והבהיר כי סעיף 160 הוא קונקלוסיבי בכל הקשור בהחזר מס (וכמוהו סעיף 159א, בשינויים המתחייבים מלשוננו). על כן, המשיב לא היה מוסמך להסכים להאריך את המועד להגשת השגה שהיא למעשה בקשה להחזר מס ובוודאי שאין הוא מוסמך לעשות כן היום.

לגופה של פנית המערערים, אין המדובר בהשגה ועל כן, לא נכון להתייחס אליה כאל כזו הואיל והנתיב הנכון לברור החזר מס בנסיבות אילו הוא סעיף 160. אם בהשגה מדובר, הרי שלא היה המשיב מוסמך להאריך את המועד, ובית משפט משאשר את הצהרות הצדדים, ומחק את העתירה, לא יצר מעשה בית דין ולא הקנה למשיב סמכות שאין לו בדין. זאת ועוד, ככל שפסק הדין בבג"צ משקף הסכמה חוזית בין המערערים לבין המשיב, טעותו של המשיב בניסוח ההצהרה מטעמו, שעה שהוא מתכוון לאפשר למערערים לטעון טענותיהם ולהתלות בעניין דניאל שחר, בעוד הוא קורא לכך אפשרות להגשת השגה, טעות זו היא שורשית ומאיינת את אותה הסכמה אם היתה כזו.

תוצאה זה מתבקשת גם משום האפליה שהיתה נוצרת לו היה מושב מס למערערים בשל שכינו את בקשתם "השגה" בעוד ששאר הנכים המתדפקים על דלתו של המשיב לאחר המועד הקבוע בסעיף 160, שבים בידים ריקות. מששוקלים את טענת ההסתמכות אשר בספק אם יש לה בסיס, מול חוסר השוויוניות והעדר העקביות שבקבלת עמדת המערערים, הרי שגובר עקרון השוויון. אין תכלית של ממש בהעדפת המערערים דווקא ויש להעדיף את הפרשנות היוצרת שוויון בין נישומים 'זהים' והיוצרת עקביות.

תוצאה:

הערעור נדחה.

ניתן ביום: 29.3.2009.

ב"כ המערער: עו"ד ז. שרון ועו"ד מ. סולמונוביץ.

ב"כ המשיב: עו"ד א. ליבנה.

אביהם של המערערים, לקה במחלת המאילומה הנפוצה, שהיא סוג של סרטן. המחלה נתגלתה לראשונה בפברואר 1983. בדצמבר 1990 נפטר אביהם ממחלתו. המנוח הגיש כסדרם דו"חותיו ושילם את המס בגין הכנסתו החייבת. במהלך שנת 1995 בעקבות כך שנודע למערערים כי מחלתו של אביהם מזכה באחוזי נכות ובפטור ממס שבסעיף 9(5) לפקודה. פנו הם לוועדה לקביעת אחוזי נכות לעניין סעיף 9(5) ונקבע כי המנוח היה נכה בשיעור 100% בתקופה שבין פברואר 1983 ועד למועד פטירתו בדצמבר 1990. לאחר קביעה זו, פנו המערערים בבקשה לקבלת החזרי מס לכל השנים שנקבעו בוועדה, קרי החל משנת 1983 ועד שנת 1990. בתשובתו קבע פקיד השומה כי הזכות לפטור לפי סעיף 9(5) לפקודה תוכר רק לגבי השנים 1989-1990, שכן על פי סעיף 160 לפקודה, אדם ששילם מס ביתר זכאי להחזר מס לכל היותר ל 6 שנים "אחורה" מיום הפניה. בשנת 1996 פנו המערערים אל המשיב בבקשה מפורטת לתיקון הדו"חות לשנות המס 1983-1988, על דרך השגה על פי סעיף 150 לפקודה. המשיב דחה את בקשתם והבהיר כי נציבות מס הכנסה אינה מאפשרת הארכת מועד להגשת השגה בנסיבות זהות.

בעקבות תשובה זו, הגישו המערערים עתירה בבג"צ כנגד המשיב. בבקשה להורות למשיב להאריך את המועד להגשת השגה על שומות המנוח לשנים 1983-1988 כאמור, בנוסח שהובא לעיל, גם מעבר לתקופה של 6 שנים, בשל נסיבות המקרה. ביום 27.7.98 ניתן על ידי בג"צ פסק דין בהסכמת המשיב והוגשה השגה לשנים 1983-1988.

בהחלטתו דחה המשיב את ההשגה. ועל כך הוגש הערעור.

עמדת המערערים היא, כי משניאות המשיב להאריך את המועד להגשת השגה, פעל הוא בסמכות. הסכמתו זו, ניתן לה תוקף של פסק דין של בית המשפט העליון הוא פסק הדין בבג"צ. משעה שהוארך המועד להגשת השגה כאמור, הרי שכל טענות המשיב בקשר עם חלוף המועד, אין להן מקום, הואיל ומדובר בשנים שטרם נסתיים בהן הברור השומתי. עמדה שונה מזו, לטעמם של המערערים תוביל לקביעה, כי המשיב חסום מלהאריך את המועד להגשת השגה בניגוד לשון סעיף 150 לפקודה. העלאתן מחדש של טענות התיישנות על ידי המשיב אינה אפשרית לאחר שניתן פסק הדין בבג"צ.

עמדת המשיב היא, כי אין בהסכמה שניתנה במהלך הדיון בפני בית המשפט הגבוה לצדק, אלא הסכמה לדון מחדש בטענות המערערים. אין פסק הדין בבג"צ חוסם אותו מלעמוד על עמדתו, אותה עמדה שהציג מלכתחילה למערערים והיא כי שומות המנוח מקוב, הן שומות סגורות. המשיב נסמך בן השאר, על החלטת בית משפט זה במסגרת הליך

מענק מס הכנסה שלילי - לפני פסח

מנהל רשות המסים, יהודה נסרדישי הנחה את הגורמים המקצועיים ברשות להקדים ולהעביר עד ל- 5 בחודש אפריל, במקום ב- 15 בחודש, המועד הקבוע בחוק, את התשלום האחרון מתוך מענק מס הכנסה שלילי עבור בקשות שהוגשו בשנת 2009. לאור האמור, יוכלו כ- 27 אלף זכאים לקבלת מענק הכנסה להיעזר בו לקראת חג הפסח. סה"כ ישולם לזכאים במסגרת התשלום האחרון סכום של 36.5 מליון ₪ כשסה"כ הסכום הכולל שישולם לזכאים עבור בקשות משנת 2008 עומד על כ- 70 מליון ₪. החל מ- 1 בפברואר 2009 ניתן להגיש בקשות חדשות לקבלת המענק עבור שנת המס 2008. על פי המועדים שנקבעו בחוק, מי שהגיש בקשה לקבלת המענק עד ה- 31 במרץ 2009, יקבל את התשלום הראשון (מבין ארבעה) ב- 15 ביולי 2009. בכדי לאפשר ליותר שכירים הזכאים ליהנות מקבלת התשלום ב- 15 ביולי, החליט נסרדישי לתת ארכה בת חודש להגשת הבקשות, כך שכל מי שגיש את הבקשה עד ל- 30 באפריל יקבל את התשלום הראשון כבר ב- 15 ביולי (במקום ב- 15 באוקטובר). באתר האינטרנט של הרשות מתפרסם עלון מידע לגבי תנאי הזכאות והגשת התביעה כמו כן קיים באתר "סימולטור" באמצעותו כל אזרח יכול לבדוק את זכאותו לקבלת המענק. בנוסף, הרשות מפעילה מוקד מידע טלפוני (במספרי הטלפון: 4954* או 1-222-4954 או 02-5656400) בו יכולים פונים לקבל פרטים בדבר זכאותם לקבלת המענק וכן לעקוב אחר מהלך הטיפול בפניה שהוגשה.

לשכת רוה"ח : הכשרה לרו"ח כבוררים

עפ"י הודעת לשכת רוה"ח, בעקבות עלייה של יותר מ- 100% בפנייה לבורריות במרכז הבוררות של לשכת רואי חשבון ברבעון הראשון של 2009 בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד. מרכז הבוררות של לשכת רואי חשבון נחשב למוסד הבוררות והגישור הגדול ביותר בישראל ומדי שנה נערכים מטעמו בו כ- 150-200 בורריות. לפיכך, הלשכה תפתח קורס חדש להכשרת רו"ח כבוררים במחצית חודש מאי כדי לתגבר את מאגר רואי החשבון שישמשו כבוררים. את ההכשרה יפתחו כבוד שופט בית המשפט העליון ד"ר יורם דנציגר ורו"ח אלי מונד, יו"ר ועדת האתיקה של הלשכה, וישתתפו בו מרצים רבים. המרכז האקדמי של ההכשרה הינו עו"ד רונן סטי. לנוחיותכם, לפרטים נוספים אודות ההשתלמות "הכשרת רו"ח כבוררים" פתח הקישורית.

תכנית ההאצה: הפחתת דמי היתר לממ"י

עפ"י הודעת משרד האוצר, שר האוצר, רוני בר-און, אישר ביום 29.3.09 את החלטת מועצת מנהל מקרקעי ישראל (מס' 1184) על פיה לא יגבו דמי היתר בפריפריה (באזור עדיפות לאומית א' ואזור קו העימות), במקרה של תוספת בנייה, שינוי ייעוד קרקע ופיצול מגרש למשך שלוש שנים. בנוסף, בשאר חלקי הארץ לא יגבו דמי היתר בגין תוספות בנייה למשך שנתיים (כאשר סך השטח הכולל לא יעלה על 240 מ"ר). מהלך זה הינו יישום צעד נוסף מתכנית ההאצה לשוק הנדל"ן שגובשה על ידי משרדי האוצר, שיתכן ובינוי ומנהל מקרקעי ישראל. דמי היתר הינם תשלומים המשולמים למינהל מקרקעי ישראל כתנאי למימוש זכויות בקרקע שלא הוענקו לחוכר לפי חוזה החכירה שבידו, בהתאם לנוהלי המינהל. מינהל מקרקעי ישראל גובה דמי היתר במקרים הבאים: שינוי יעוד או ניצול של הקרקע, תוספת זכויות בניה, פיצול מגרש. בנוסף לגביית דמי ההיתר על ידי מינהל מקרקעי ישראל נגבים תשלומים נוספים בעת השבחה במקרקעין, לרבות היטל השבחה לרשות המקומית ומס שבח לרשות המיסים. ריבוי מיסים והיטלים כאמור, מביא לפגיעה בכדאיות ההשבחה במקרקעין ולעיכוב הפיתוח במשק. כמו כן, הדבר מביא לעתים לאי-מיצוי זכויות הבניה במקרקעין שהוקצו על ידי מינהל מקרקעי ישראל.

42% ליקויים במבצע בירושלים

משרד השומה ירושלים 1, ערך השבוע מבצע משולב של ביקורות ניהול ספרים, גביית חובות וחקירת נישומים שנתפסו ביום המבצע באי רישום תקבולים. לעובדי משרד השומה ירושלים 1 הצטרפו כ- 50 עובדים ממשרדי שומה נוספים, מבקרי ניהול ספרים, חוקרים ועובדי אכיפת גביה. במסגרת המבצע נערכו 110 ביקורות ניהול ספרים בענפי המסחר, התעשייה והשירותים. הממצאים מורים על ליקויים אצל 14% מהעסקים מתוכם נמצא אי רישום תקבולים, אצל 28% מהעסקים. מטרת המבצע היו, בין השאר, הגברת הנוכחות באזור ירושלים, ביקורות בשוק מחנה יהודה וביקורות במגזר הדתי החרדי, זאת על מנת לשפר את רמת הציות להוראות החוק בכל הנוגע לרישום תקבולים וניהול ספרים, אכיפת החובה להעברת דיווחים שוטפים וכן הרחבת מעגל משלמי המס. במשרד השומה ירושלים 1 מציינים, כי בעסקים בהם נמצאו ליקויים חמורים, יועבר תיק הנישום לטיפול שומה מייד.

מס פקס מערכת ושיווק: רוך מנחם בגין 132, מגדל עזריאלי 1
 תל אביב 67021; טל. 03-6966416; פקס. 03-6953991 masfax@bezeqint.net

מערכת העיתון תשמח לקבל פניות, הערות והארות, לגבי סוגיות ושאלות שמתעוררות בתחום המס במישור הפלילי, האזרחי, איסור הלבנת הון ונושאים אשר ברצונכם שיקבלו התייחסות / ניסוי. האמור בעיתון זה אינו מהווה יעוץ מקצועי, חוות דעת, סקירת המצב המשפטי ו/או הדין הרלבנטי. טל. 03-6966733 (למקרים דחופים: 054-4492973) פקס. 03-6966744

אין לצלם, להעתיק או להפיץ בדרך אחרת גיליון זה, או חלקים ממנו, ללא היתר בכתב ומראש מהעורכים.